

מסכת נזיר פרק ג' - "מי שאמר"

1. טז, א-ב

רפ"י

מתני'

מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד. לרב מתנא כדאית ליה דאנוירות סתם קאי ואין נזירות פחות מלי יום ולבר פדא כדאית ליה דמוקי לה כגון דנעשה כאומר שלימים וכולה מתני' הכי מפורש בפ"ק לרב מתנא כדאית ליה ולבר פדא כדאית ליה:

גמ'

ר"א אומר אינו סותר אלא שבעה. כדי שיביא קרבנו בטוהרה וכדפרשינן בפרק קמא לבר פדא כדאית ליה דקסבר ר' אליעזר אחר מלאת הוא שאין נזירות אלא כ"ט ולכך אינו צריך לשתור אלא ז' וכדאמרינן נמי קים להו לרבנן דאין תגלחת כדי לכונן ראשו לעיקרו בפחות מז' יום ולרב מתנא כדאית ליה דטעמא דר' אליעזר משום דמקצת היום ככולו:

משנה

מי שאמר: "הריני נזיר":
מגלח - יום שלשים ואחד,
ואם גילח ליום שלשים - יצא.

"הריני נזיר שלשים יום":
אם גילח ליום שלשים - לא יצא.

מי שנזר שתי נזירות:
מגלח את הראשונה - יום שלשים ואחד, ואת השנייה - יום שלשים ואחד.
ואם גילח את הראשונה יום שלשים - מגלח את השנייה יום שלשים,
ואם גילח יום שלשים חסר אחד - יצא.

וזו עדות העיד רבי פפייס:
על מי שנזר שתי נזירות,
שאם גילח את הראשונה יום שלשים - מגלח את השנייה ליום שלשים,
ואם גילח ליום שלשים חסר אחד - יצא,
שיום של שלשים עולה לו מן המניין.

מי שאמר: "הריני נזיר":
נטמא יום שלשים - סותר את הכל.
רבי אליעזר אומר:
אינו סותר אלא שבועה.

"הריני נזיר שלשים יום",
נטמא יום שלשים - סותר את הכל.

"הריני נזיר מאה יום",
נטמא יום מאה - סותר את הכל.
רבי אליעזר אומר:
אינו סותר אלא שלשים.
נטמא יום מאה ואחד סותר שלשים יום.
רבי אליעזר אומר:
אינו סותר אלא שבועה.

גמרא

"מי שאמר: "הריני נזיר":
ונטמא יום שלשים - סותר את הכל.
רבי אליעזר אומר:
אינו סותר אלא שבועה".

טז, ב. קסבר רבי אליעזר: כל אחר "מלאת", שבועה סותר.

רש"י

נטמא יום שלשים סותר את הכל ולא פליג ר' אליעזר דהא קאמר שלימין. ואפילו לבר פדא דאכתי תוך מלאת קרינא ביה: נטמא ביום מאה סותר את הכל. דתוך מלאת קרינא ביה: רבי אליעזר אומר לא סותר אלא שלשים. כדאמר ר"ל בפ"ק (לעיל ד' ו:) דטעמא דר' אליעזר משום דקאמר קרא זאת תורת הנזיר ביום מלאת התורה אמרה נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר ואפי' בניירות מרובה: וכולה. טעמא דמתניתין עד השתא כדהוינן בה אליבא דבר פדא ורב מתנא בפ"ק (ד' ה וד' ו): מתני' מי שנזר והוא בבית הקברות אפי' הוא עומד שם שלשים יום אינן עולין לו מן המנין. כלומר אין עולין לכך שתהא חלה עליו אותנו נזירות שקיבל כשנטמא ואין מביא קרבן טומאה:

2. טז, ב

"הריני נזיר שלשים יום ונטמא יום שלשים - סותר את הכל".

לא פליג רבי אליעזר,
דאמר שלימין.

"הריני נזיר מאה יום ונטמא מאה - סותר את הכל,
רבי אליעזר אומר:
אינו סותר אלא שלשים".

וכולה כדהוינן בה אליבא דבר פדא ורב מתנא.

3. טז, ב - יז, א

ר"י

יצא ונכנס. כגון שהזה ושנה וטבל כדמפרש בגמרא ואח"כ נכנס עולים לו למנן נזירות דכיון [שהזה] ושנה וטבל ביום שביעי שלו מביא קרבן על הטומאה:

רבי אליעזר אומר לא בו ביום. כשהזה ושנה וטבל אם נכנס אינו מביא קרבן טומאה עד שיעבור עליו ב' ימים בטהרה שנאמר והימים הראשונים יפלו אימתי לכשאני קורא מקרא זה שהיו לו ימים הראשונים דטהרה ואין ימים פחותים משנים: גמ' איתמר מי שנזר והוא בבית הקברות ר' יוחנן אמר נזירות חל עליו. דקסבר דהאי מאן דמקבל נזירות בבית הקברות מיתלא תליא וקיימא וכיון דמשכחת טהרה דהיינו לאחר שיצא והזה ושנה וטבל חיילא עליה אע"ג דלא הדר אמר אני אקבל עלי מה שאמרתי כשהייתי עומד בבית הקברות:

ור"ל אמר. אי הדר אמר אהא כמו שקבלתי בבית הקברות חייל עליה ואע"ג דלא מפרש אהא נזיר ואי לא לא שאם נטמא למתים ושונה יין אין בכך כלום:

א"ל. מסקנא דמתניתין בהכי הוי דמי שנזר בבית הקברות אינו בתורת טומאה ואינו בתורת קרבן טהרה ליסתור ולהביא קרבן טהרה לפי שאין נזירות חל עליו כלל:

מי שהיה טמא ונזר. דהיינו נמי מי שעומד בבית הקברות:

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס. שיצא והזה בשלישי ובשביעי וטבל והדר אמר הריני נזיר והדר נכנס סופג את הארבעים ולאפוקי מד' אליעזר דאמר לא בו ביום כו' אבל אי לא הדר ואמר אינו אסור לגלח וכו' שאין נזירות חלה עליו:

טמא שנזר. כגון שהיה עומד בבית הקברות ונזר:

שביעי שלו עולה לו למנן. דכיון דטבל והוי טהור מתחיל למנות מבו ביום לפי שאינו מביא קרבן:

ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנן. אע"פ שטבל והוא טהור עד יום שמיני שמביא בו קרבנותיו כדאמרין בפי ג' מינין (לקמן דף מד:): סדר תגלחת כיצד היה מזה בשלישי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא קרבנותיו בח':

מיחל דכולי עלמא לא פליגי. דכיון דמשכחת טהרה חיילא ממילא:

אלא כי פליגי למילקי ר"י סבר כיון דחיילא לקי. אפילו אטומאה דמעיקרא דנזר בבית הקברות ור"ל סבר אע"ג דחיילא שהוא צריך לשמור מכל דקדוקי נזירות לא לקי אפילו אטומאה דבסוף אי לא הדר ואמר:

משנה

מי שנזר והוא בבית הקברות, אפילו היה שם שלשים יום אין עולין לו מן המנן, ואינו מביא קרבן טומאה, יצא ונכנס - עולין לו מן המנן, ומביא קרבן טומאה.

רבי אליעזר אומר:

לא בו ביום,

שנאמר: "והימים הראשונים יפלו" (במדבר ו, יב) - **עד שיהו לו ימים ראשונים.**

גמרא

איתמר:

מי שנזר והוא בבית הקברות:

רבי יוחנן אומר:

נזירות חלה עליו.

וריש לקיש אומר:

אין נזירות חלה עליו.

"רבי יוחנן אומר: נזירות חלה עליו" - סבר: מיתלא תליא וקיימא, כיון דמשכחא טהרה חיילא. **"וריש לקיש אומר:** אין נזירות חלה עליו" - אי הדר ואמר, חיילא עליה, ואי לא - לא.

איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש:

"מי שנזר והוא בבית הקברות,

אפילו היה שם שלשים יום - אין עולין מן המנן, ואינו מביא קרבן טומאה."

קרבן טומאה הוא דלא מיייתי, הא מיחל חיילא עליה!

אמר ליה: אינו בתורת טומאה,

ואינו בתורת קרבן.

איתיביה:

"מי שהיה טמא ונזר,

אסור לגלח ולשתות יין, וליטמא למתים.

ואם גילח, שתה יין, ונטמא למתים - הרי זה סופג את הארבעים,"

אי אמרת בשלמא חיילא - היינו טעמא דסופג את הארבעים,

אלא אי אמרת: לא חיילא - אמאי סופג את הארבעים?

י,א הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס.

איתיביה:

"אין בו טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא,

אלא: טמא שנזר - שביעי שלו עולה לו למנן,

ונזיר טהור שנטמא - אין שביעי שלו עולה לו למנן."

ואי סלקא דעתך: לא חיילא - אמאי עולה לו מן המנן?

אמר מר בר רב אשי:

מיחל כולי עלמא לא פליגי דחיילא,

אלא כי פליגי למלקי.

רבי יוחנן סבר: כיון דחיילא לקי.

וריש לקיש סבר: לא לקי, וחיילא.

איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש:

"מי שנזר והוא בבית הקברות,

אפילו היה שם שלשים יום - אין עולין לו מן המנן,

ואינו מביא קרבן טומאה."

קרבן טומאה הוא דלא מיייתי, הא מילקי - לקי עליה!

רפ"י

הא למלקות זה וזה שוין. ששניהם לוקין על הטומאה ולדקדוקי נזירות: אימא לתגלחת זה וזה שוין. ששניהם מגלחין ביום שביעי שלהן:

ליתנייה. אין בין טמא שנזר כו' אלא שטמא שנזר שביעי שלו עולה לו מן המנין ואינו לוקה וטהור שנזר אין ז' שלו עולה לו מן המנין ולוקה:

בתקנתיה קמיירי. אימת מתחילין למנות זה. משביעי וזה משמיני אבל קלקוליה דלוקה לא קמיירי ואמר לן רבי דהכי נמי מצי למיתני אלא טמא שנזר אין מגלח תגלחת טומאה ונזיר טהור שנטמא מגלח בז' וטמא שנזר אין מגלח בשביעי אלא תנא שביעי שלו וכל מיילי כדמפרש לקמן:

ת"ש מי שהיה טמא ונזר אסור לגלח ולוקה. וש"מ דכיון דחיילא עליה נזירות דהוי אסור לגלח לוקה ותיובתא דר"ל וביוצא ובנכנס לא מצי לתרץ ליה כדלעיל דהא אוקימנא דמודי ר"ל דחיילא וקאי ליה באיסורא אבל מילקי לא לקי ואילו הכא משמע דכיון שאסור לוקה אע"ג דלא הדר ואמר:

בדין הוא דליתני: 'אינו לוקה', אלא משום דקא בעי למיתנא סיפא: 'יצא ונכנס עולה לו מן המנין, ומביא קרבן טומאה', תנא רישא: 'אינו מביא קרבן טומאה'.

תא שמע:

"אין בין טמא שנזר לנזיר טהור שנטמא, אלא שטמא שנזר - שביעי שלו עולה לו מן המנין, ונזיר טהור שנטמא - אין שביעי שלו עולה לו מן המנין."
הא למלקות זה וזה שוין!

אמר ליה:

לא, לתגלחת - זה וזה שוין.

אבל לענין מלקות מאי? זה לוקה, וזה אינו לוקה, ליתנייה!

בתקנתיה - קא מיירי,
בקלקוליה - לא קא מיירי.

תא שמע:

"מי שהיה טמא ונזר, אסור לגלח ולשתות יין, ונטמא למתים - הרי זה סופג את הארבעים!"
תיובתא.

4. יז, א-ב

רפ"י

בעי רבא. הואיל דאמר ר' יוחנן דלוקה ותנן במתניתין כוותיה: **בעי שהייה למלקות.** דלא לילקי עד דלישהי ביה כדי שיעור השתחוויה כדמפרש במס' שבועות בפרק ידיעות הטומאה (דף יז.):

נזיר. טהור הנכנס בבית הקברות מ"ט לא בעי שהייה דקא מתרו ביה אל תכנס לבית הקברות הכא נמי מתרו ביה לא תינזור ושהייה למה לי:

אלא. היכי דמי שאילתא דרבא: **כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל.** בבית הקברות שמפסיק בינו לבין הטומאה ונדר בעודו בשידה שהוא טהור ואח"כ בא חברו ופרע את המעזיבה שהוא תחתיו שהיתה השידה מעל ראשו:

ה"ג כי גמירי שהייה בפנים אבל אבראי לא. כי גמירי שהייה כשנטמא בבית המקדש בפרק ידיעות הטומאה נטמא בבית המקדש ושהה כדי השתחוויה חייב:

אבל אבראי. כגון בבית הקברות לא בעי שהייה וכיון שפרע מתחתיו את המעזיבה אע"ג דלא שהה חייב:

או דילמא לא שנא. דהכא והכא בעי שיעור כדי השתחוויה תיקו:

בעי רבא:

נזיר והוא בבית הקברות, מהו?

בעי שהייה למלקות, או לא?

היכי דמי?

אילימא דאמרי ליה: "לא תינזור", למה לי שהייה!

נזיר מאי טעמא לא בעי שהייה? דקא מתרי ביה,

הכי נמי קא מתרי ביה!

יז, ב, אלא: כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל,

ובא חברו ופרע מעליו מעזיבה.

כי גמירין שהייה בבית המקדש, אבל אבראי - לא.

או דילמא: לא שנא?

תיקו.

5. יז, ב - יח, א

רש"י

בעי רב אשי נזר והוא בבית הקברות טעון גילוח. ביום השביעי שלו או לא:

קרבת טומאה הוא דלא מיייתי. משום דלא מיייתי קרבן אלא מאן דמטמא ליה לנזירותיה אבל גילוח בעי:

מה טעם קאמר. אינו מביא קרבן לפי שאינו מגלח:

מאי לאו הא לתגלחת זה זה שוין. דזה וזה מגלחין בשביעי שלהן:

לא למלקות זה זה שוין. וכדרי' יוחנן לעיל:

ליתנייה תנא שביעי שלו וכל מילי. דהכי משמע שביעי שלו עולה לו מן המנין לפי שאינו מביא קרבן ומה טעם אינו מביא קרבן לפי שאינו טעון גילוח טומאה בז' זה אין שביעי שלו עולה לפי שיש לו לגלח בשביעי ולהקריב קרבן בשמיני ומאותו יום שמקריב קרבן חל עליו נזירות כדכתיב (במדבר ו) וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש את ראשו ביום ההוא דמשמע מאותו יום ואילך נזירות דטהרה:

תי"ש אין לי. שלא יהו עולין לו מן המנין:

אלא ימי טומאתו. כדכתיב והזיר לה' את ימי נזרו וקדש את ראשו ביום ההוא דמשמע מאותו היום ואילך שהביא קרבנותיו יתכפר ויתחיל למנות לימי נזרו:

ימי חלוטו מנין. שאם נצטרע בימי נזירותו והחלט שלא יהו עולין למנין נזירותו:

מה ימי טומאתו מגלח. תגלחת טומאה ומביא קרבן צפרים. אף ימי חלוטו. דכתיב וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו (ויקרא יד) וכתיב וביום השמיני יקח שני כבשים וגוי' אין עולין לו:

שכן מבטל בהן את הקודמים. כדכתיב והימים הראשונים יפלו:

תאמר בימי חלוטו שאין מבטל בהן את הקודמין. כגון בנזירות מרובה כדלקמן בפרק כהן גדול ונזיר (דף נו:): תנן לה והואיל ואינו מבטל את הקודמין יהו עולים לו ימי חלוטו מן המנין:

אמרת ומה נזיר בקבר. נזיר והוא בבית הקברות ששערו ראוי כו':

מאי לאו תגלחת דטומאה. דכיון שהזהר ושנה וטבל מגלחין אותו וש"מ דטעון גילוח והכי משמע מה נזיר בקבר ששערו ראוי לתגלחת ז' אין עולין לו מן המנין ימי חלוטו שאין שערו ראוי לתגלחת טומאה אלא לתגלחת צרעת לא כל שכן דאין עולה לו:

לא תגלחת דטהרה. שאם לא נכנס לקבר אי"נ נכנס לקבר ונטהר ואח"כ השלים ימי נזרו שהוא טעון גילוח לסוף שלשים דהכי משמע ששערו ראוי לתגלחת טהרה שאין מגלח תגלחת טומאה אלא תגלחת לסוף מייירי אבל בימי חלוטו אינו מגלח תגלחת טהרה אלא תגלחת צרעת לסוף ז':

בעי רב אשי:

נזר והוא בבית הקברות, טעון גילוח, או לא?

כי בעי תגלחת - טהור שנטמא, דקא מטמא לנזירותיה, אבל טמא שנזר - לא.

או דלמא:

לא שנא?

תא שמוע:

"מי שנזר והוא בבית הקברות,

אפילו היה שם שלשים יום, אינו עולה לו מן המנין,

ואינו מביא קרבן טומאה."

קרבת טומאה - הוא דלא מיייתי,

אבל גלוחי בעי!

'מה טעם קאמר,

מה טעם אינו מביא קרבן טומאה? משום דלא בעי גלוחי.

תא שמוע:

"אין בין טמא שנזר, לנזיר טהור שנטמא,

אלא: טמא שנזר - שביעי שלו עולה לו מן המנין,

ונזיר טהור שנטמא - אין שביעי שלו עולה לו מן המנין."

מאי לאו הא - לתגלחת זה זה שוין.

לא, הא - למלקות זה זה שוין.

אבל תגלחת מאי?

זה מגלח, וזה אינו מגלח?

ליתנייה!

תנא שביעי שלו, וכל מילי.

תא שמוע:

"אין לי אלא ימי טומאתו שאין עולין לו מן המנין,

ימי חלוטו - מנין?

ודין הוא: מה ימי טומאתו מגלח ומביא קרבן,

אף ימי חלוטו מגלח ומביא קרבן.

ומה ימי טומאתו אין עולין לו מן המנין,

אף ימי חלוטו אין עולין לו מן המנין.

לא,

אם אמרת בימי טומאתו, שכן מבטל בהן את הקודמין,

לפיכך אין עולין לו מן המנין,

תאמר בימי חלוטו שאינו מבטל את הקודמין,

לפיכך עולין לו מן המנין.

אמרת: ומה נזיר בקבר, ששערו ראוי לתגלחת - אין עולין לו מן המנין,

ימי חלוטו שאין ראוי לתגלחת - לא כל שכן שאין עולין לו מן המנין?!"

מאי לאו תגלחת טומאה!

לא,

תגלחת טהרה.

הכי נמי מסתברא:

יח, א דאי סלקא דעתך תגלחת טומאה,
ימי חלוטו מי לא בעי תגלחת?!

לא, תגלחת דנזירות קתני.

תא שמע:

"וְטָמֵא ראש נזרו"³⁶ (במדבר ו, ט-יב),

בטהור שנטמא הכתוב מדבר,

שהוא טעון העברת שער, והבאת ציפורין.

ולפטור את הנזיר בקבר, שאין טעון העברת שער והבאת ציפורין.

והלא דברים קל וחומר:

ומה טהור שנטמא טעון העברת שער והבאת ציפורין,

מי שהיה טמא מתחלה - אינו דין שיהא טעון העברת שער והבאת ציפורין?!

תלמוד לומר: "וְטָמֵא ראש נזרו" - במי שהיה טהור ונטמא הכתוב מדבר,

שהוא טעון העברת שער והבאת ציפורין,

לפטור את הנזיר בקבר."

שמע מינה.

כ"ז

דאי סלקא דעתך תגלחת
טומאה ימי חלוטו מי לא בעי
תגלחת. והכתיב וכבס המטהר
את בגדיו וגוי' וההוא דינא דקא
מיייתי ומה נזיר בקבר כו' היכי
קאתי והא זה וזה ראויין
לתגלחת: לעולם אימא לך
תגלחת דטומאה כיון שהוזה
ושנה וטבל מתגלח בשביעי שלו
והאי דקא פריך ימי חלוטו
שאינן שערן ראוי לתגלחת
בתגלחת דנזירות קאמר דאילו
נזירות בקבר כשהוא מגלח
מעכשיו מתגלח על נזירות אבל
נזיר מצורע כשמתגלח תחילה
מתגלח על שנתרפא מצרעתו
והכי קתני ימי חלוטו שאין
ראוי לתגלחת טומאה דנזיר
אלא לתגלחת דצרעת לא כל
שכן שאין עולין מן המנין
דנזירות דטהרה ולעולם אימא
לך היכא דנזיר והוא בבית
הקברות טעון גילוח דטומאה:
תא שמע וכי ימות מת עליו
בפתע פתאום בטהור שנטמא
כו':

נזיר בקבר. שהיה טמא
מתחילת נזירות:

אינו דין כו'. מדקתני ולפטור
את הנזיר בקבר שאין טעון
העברת שער שמע מינה דאין
טעון גילוח שער ש"מ:

³⁶ ט וכי ימות מת עליו בפתע פתאום וטמא ראש נזרו וגלח ראשו ביום טהרתו ביום השביעי וקלחנו. י וביום השמיני ובא שתי תרים או שני בני יונה אל ההן אל פתח אהל מועד. יא ועשה ההן אהד לחטאת ואהד לעלה וכפר עליו מאשר חטא על הנפש וקדש את ראשו ביום ההוא. יב והזיר לה' את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם והימים הראשונים יפלו מי טמא נזרו.

6. יח, א

רש"י

אלא טמא שנזר כגון שלו. שטובל בו עולה לו מן המנין דהואיל ואינו בר קרבן מתחיל למנות מבו ביום: ונזיר טהור שנטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המנין. דאין לו טהרה עד יום שמיני שמביא קרבנותיו כו': דתניא וקדש את ראשו. שיתחיל למנות לענין נזירות ביום הבאת קרבנותיו שהוא שמיני כדכתיב וביום השמיני יביא שתי תורים: ביום תגלחתו. שהוא שביעי כדכתיב וגילח את ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו:

מאן תנא הא דתנו רבנן:

"אין בין טמא שנזר, לנזיר טהור שנטמא,

אלא שנטמא שנזר - שביעי שלו עולה לו מן המנין,

ונזיר טהור שנטמא - אין שביעי שלו עולה לו מן המנין?"

אמר רב חסדא:

רבי היא,

דאמר רבי: אין נזירות טהרה חלה אלא עד שמיני.

דאי תיקא רבי יוסי ברבי יהודה היא - האמר: נזירות טהרה משביעי הוא דחיליא.

מאי רבי?

ומאי רבי יוסי ברבי יהודה?

דתניא:

"וקדש את ראשו ביום ההוא" (במדבר ו, יא) - ביום הבאת קרבנותיו,

דברי רבי.

רבי יוסי ברבי יהודה אומר:

ביום תגלחתו."

7. יח, א-ב

רפ"י

והא דתנן נזיר שנטמא כו' מאן תנא.
חשיב להו טומאות הרבה ואפ"ה לא
מייטי עליהו אלא קרבן אחד:
אמר רב חסדא ר' יוסי ברבי יהודה
היא. דאמר נזירות טהרה משביעי
שהוא יום תגלחתו חיילא עליוהי:

ומשכחת לה. דתיהוי טומאות הרבה:
כגון שנטמא. ומנה ששה כדי להזות
עליה בשלישי ובשביעי וחזר ונטמא ביו'
ז' דטומאה אחריתי איקרי הואיל וטבל
בו ביום אבל בקרבן אינו חייב אלא אחד
שכל זמן שלא יצתה שעה שראויה
להביא קרבן שעדיין לא הגיע ליום ח'
אינו חייב אלא קרבן אחד אבל אם
נטמא וחזר ונטמא בששי אינו קורא לו
טומאות הרבה לפי שעדיין לא חל עליו
טהרה כלל ודמי לטומאה אריכתא דאי
אליבא דרבי לא משכחת לה דמיקרי
טומאות הרבה ולא ליחייב אלא קרבן
אחד דאי אמרת משכחת לה כגון
שנטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי
אינו חייב אלא קרבן אחד לסוף ימי
טהרתו כיון דנזירות דטהרה לא חיילא
עליה עד יום שמיני כולה חדא טומאה
אריכתא היא וליכא בהו טומאות הרבה
ואי אמרת כגון דנטמא בשמיני והויין
להו טומאות הרבה הא נמי לא
מיתרצתא דלא יביא אלא קרבן אחד
דאי אליבא דרבי כיון דנטמא יום שמיני
שיצתה שעה שראויה להביא בה קרבן
נתחייב על כל אחד הילכך לא מיתוקמא
אלא כרבי יוסי ברבי יהודה ש"מ:

מאי טעמא דרבי. דאמר לא חיילא עליה
נזירות דטהרה עד יום הבאת קרבנותיו:
דאמר קרא וכפר עליו מאשר חטא על
הנפש וגו'. דמשמע אימתי וקדש את
ראשו שיתחיל למנות בו בזמן שכיפר
עליו דהיינו בשמיני:

ורב חסדא מאי דוחקיה לאוקמיה כרבי
יוסי ברבי יהודה לוקמה כרבי.
ומשכחת לה דאית בהו טומאות הרבה:
כגון דחזיא בליל שמיני. כלומר דנטמא
בליל שמיני והאי דאמר דחזיא לאו
דוקא הכא אלא אידי דנקיט לה במס'
כריתות נקטיה להכא וחזר ונטמא בליל
שמיני דטומאות הרבה איכא מכיון
דנטמא בליל ח' וחיילא עליה טהרה
ואינו חייב עליהן אלא קרבן אחד לפי
שעדיין לא הגיע יום שמיני שהיתה שעה
הראויה להביא בה קרבן:

ומדלא מוקים לה. רב חסדא בכה"ג
ואליבא דרבי תיפשוט מינה דאית ליה
לרב חסדא דלילה לאו מחוסר זמן הוא
דאם נטמא בליל שמיני הוה כנטמא
ביום שמיני דנטמא בשעה שראויה
להביא קרבן אע"ג דאינו קרב עד היום
דמיא הלילה ליום וחייב קרבן על כל
אחת ואחת:

אמר רב אדא בר אבהו. אפילו אי אית
ליה לרב חסדא דלילה מחוסר זמן הוא
אכתי לא מתוקמא ליה כרבי דהא בהא
תליא: דאי אמרת לרבי מחוסר זמן
הויא אימת מיתחזי לקרבן לצפרא
ונזירות טהרה נמי לא חיילא עליה עד
צפרא. והילכך כי מיטמי בליל שמיני
כולה טומאה אריכתא היא ולית לך
למימר בהו טומאות הרבה ואי אמרת
דלרבי אינו מחוסר זמן דלילה נמי זמן
הקרבה ואית בהו טומאות הרבה נזירות
טהרה נמי חיילא מאורתא וחייב קרבן
על כל טומאה וטומאה הילכך לא
מיתוקמא כרבי כלל: ה"ג ת"ר נטמא
בשביעי וחזר ונטמא כו' ואית ספרים
דגרסי ביה גופא נטמא בשביעי כו'
ושבושא הוא דקי"ל דכל היכא דכתב
גופא דכבר נשנית ההיא שמעתא לעיל
ואילו הכא לא נשנית כלל:

והא דתנן:

[**חמשה מביאין קרבן אחד על עברות הרבה.**

וחמשה מביאים קרבן עולה ויורד.

אלו מביאין קרבן אחד על עברות הרבה:

הבא על השפחה ביאות הרבה,

ו]נזיר שנטמא טומאות הרבה אינו מביא אלא קרבן אחד" (כריתות ט),

מאן תנא?

אמר רב חסדא:

רבי יוסי ברבי יהודה היא,

דאמר: נזירות טהרה משביעי חיילא.

ומשכחת לה כגון שנטמא בשביעי, וחזר ונטמא בשביעי³⁷.

כיון דלא יצא שעה הראויה להביא קרבן, אינו חייב אלא קרבן אחד.

דאי תיקא רבי היא - אי נטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי -

כולהו טומאה אריכתא היא.

ואי דנטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני הרי יצתה שעה שראויה להביא קרבן.

מאי טעמא דרבי?

אמר קרא: **"וכפר עליו מאשר חטא על הנפש"** (במדבר ו, יא),

והדר: **"וקדש את ראשו"**.

ורבי יוסי ברבי יהודה?

יחב, אם כן, לימא קרא: **"וקדש את ראשו"**, **"ביום ההוא"** למה ל?

אם אינו ענין לשמיני, תנהו ענין לשביעי.

ורבי נמי,

הכתוב: **"ביום ההוא"**!

אמר לך רבי: ההוא, להכי הוא דאתא: לומר לך: אף על פי שלא הביא קרבנותיו.

ורב חסדא מאי דוחקיה לאוקמיה כרבי יוסי ברבי יהודה?

לוקמה כגון דנטמא דחזיא בליל שמיני, ורבי היא!

מדלא מוקים לה כרבי, לימא קסבר: ליליא לאו מחוסר זמן הוא?

אמר רב אדא בר אבהו:

הא בהא תליא,

אי אמרת: ליליא מחוסר זמן - אימת מיתחזי לקרבן לצפרא, נזירות נמי לא חיילא עד צפרא.

ואי אמרת: ליליא אינו מחוסר זמן - נזירות טהרה חיילא מאורתא.

³⁷ בגירסת הדפוס - (ומי רבי יוסי ברבי יהודה היא)

8. יח, ב - יט, א

רפ"י

מתחיל ומונה. לניירות טהרה מיד כיון שהגיע שמיני ואפילו שלא הביא קרבנותיו דברי ר' אליעזר: וחכ"א קרבן אחד על הכל עד שיביא חטאתו הביא חטאתו ונטמא מביא קרבן על כל אחת ואחת הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה. ניירות דטהרה אבל אם לא הביא חטאתו אינו מונה לעולם אין מתחילין למנות לניירות טהרה עד שיביא חטאתו אחד מהללו שני תורים שמביא אחד לחטאת שאם נטמא קודם שהביא חטאתו אינו מביא אלא קרבן טומאה אחד אבל אם הביא חטאתו ולא הביא אשמו כבש בן שנתו לאשם מונה לניירות ימי טהרה: כך אשמו מעכבו: שלא יתחיל למנות עד שיביא אשמו:

בשלמא לר' אליעזר. דאמר מתחיל ומונה מיד:

אע"פ שלא הביא קרבנות. מתחיל למנות מבו ביום ולרבנן אתא ליה ההוא אע"פ שלא הביא את אשמו:

אע"פ שלא הביא עולתו. שהאחד לעולה ובלבד שהביא אשמו וחטאתו מתחיל למנות: **משום עולה לא מיבעיא.** דהיא לא אתיא לא משום עולה ולא משום ניירות אלא לדורון בעלמא:

כל האשמות שבתורה מעכבין. כדאמרינן (יבמות דף עד:): הביא כפרתו אוכל בקדשים: **ת"ל והזיר לה' את ימי נזרו והביא [כבש בן שנתו לאשם]** לפיכך הקדים הכתוב והזיר להבאת אשמו לומר לך אע"פ שלא הביא הזיר: אימתי הזיר אימתי מתחיל למנות ימי ניירות בזמן שהביא:

גופא:

"נטמא בשביעי, וחד ונטמא בשביעי - אינו מביא אלא קרבן אחד. נטמא בשמיני וחד ונטמא בשמיני - מביא קרבן על כל אחד ואחד.

מתחיל ומונה מיד,

דברי רבי אליעזר.

וחכמים אומרים:

קרבן אחד על הכל, עד שיביא חטאתו.

הביא חטאתו ונטמא, והביא חטאתו ונטמא - מביא קרבן על כל אחד ואחד.

הביא חטאתו ולא הביא אשמו - מונה.

רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר:

בשם שחטאתו עיכבתו, בן אשמו מעכבו."

בשלמא לרבי אליעזר, אומר קרא: **"וקדש את ראשו ביום ההוא"** (במדבר ו, יא), אף על פי שלא הביא קרבנותיו.

ורבנן **"ההוא"**, אף על פי שלא הביא אשמו.

אלא רבי ישמעאל **"ההוא"** למה לי?

אמר לך: **"ההוא"** אף על פי שלא הביא עולתו.

ורבנן?

עולה לא בעי מיעוטה, דורון בעלמא הוא.

מאי טעמייהו דרבנן?

דתנאי:

"והזיר לה' את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם" (במדבר ו, יב),

מה תלמוד לומר?

לפי שמצינו שקל אשמות שבתורה שהן מעכבין, יכול אף זה מעכבו?

יטא, תלמוד לומר: **"והזיר... והביא"** (במדבר ו, יב),

אף על פי שלא הביא - **"הזיר"**.

רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר:

"והזיר... והביא" אימתי "הזיר"?

בזמן שהביא."

9. יט, א

כ"י

מאן תנא להא דתנן רבנן:
**"אשה שנדרה בנזיר ונטמאה,
 ואחר כך הפך לה בעלה - מביאה חטאת העוף, ואינה מביאה עולת העוף?"**

אמר רב חסדא:
 רבי ישמעאל היא.

מאי קסבר?

אי קסבר: בעל מיעקר עקר - חטאת העוף נמי לא ליייתי.
 אי קסבר: בעל מיגז גיזי - עולת העוף נמי ליייתי!

לעולם קסבר: בעל מיעקר עקר,
 ורבי ישמעאל סבר לה כרבי אלעזר הקפר.

דתניא:

"דבי אלעזר הקפר ברבי אומר:

מה תלמוד לומר: "וכפר עליו מאשר חטא על הנפש" (במדבר ו, יא)?

וכי באיזו נפש חטא זה?

אלא שציער עצמו מן היין.

וקל וחומר: ומה זה לא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא,

המציער עצמו מכל דבר על אחת כמה וכמה!"

והא בנזיר טמא כתיב, ואנן אפילו נזיר טהור קאמרין!

קסבר רבי אלעזר הקפר נזיר טהור נמי חוטא הוא,
 והיינו טעמא: דכתיב בנזיר טמא הואיל ושנה בחטא.

מאן תנא להא דת"ר האשה שנדרה כו' ואינה מביאה עולת העוף. למאן איצטריך למיתני דאינה מביאה עולת העוף:
אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא. דלדידיה חשיב ליה עולת העוף דאי לרבנן לא איצטריכא ליה למיתני שאינה מביאה עולת העוף דהא אמרינן עולת העוף לא מיעכבא דלא אתיא אלא משום דורון בעלמא ופשיטא שאינה צריכה להביא: לשון אחר אמר לנו המורה אמר רב חסדא ר' ישמעאל היא ומאי קסבר כו':

מיגז גיזי. דמהשתא ואילך לא מיחייבא בנזירות עולת העוף נמי ליייתי:

לעולם מעיקר עקר. והאי דמביאה חטאת העוף לא משום נזירות אלא משום שנורה עצמה מן היין:

וסבר לה כרבי אלעזר הקפר. אבל עולת העוף לא אתיא ליה אלא משום נזירות והילכך מיתוקמא לה כר' ישמעאל ולא כרבנן דאי רבנן כיון דאמרי משום דורון בעלמא קמיייתי ליה ולא משום נזירות הכא נמי מצי מייתי ליה ולית ביה משום הבאת חולין לעזרה אבל לרבי ישמעאל כיון דמשום חובה קמיייתי ליה ובעל מיעקר עקר ליה אי אפשר ליה להביא עולת העוף דאי מייתי ליה נמצא שמביא חולין לעזרה:

והא האי קרא בנזיר טמא כתיב ואנן אפילו נזיר טהור קאמרין. דקרי חוטא משום שציער עצמו מן היין:

לר"א הקפר נזיר טהור נמי הוי חוטא. ודין הוא דהוה ליה למיכתביה להאי וכפר עליו מאשר חטא על הנפש בנזיר טהור והאי דכתביה בנזיר טמא הואיל ושנה בחטא שכבר הזיר עצמו מן היין ועכשיו שונה בחטא שהיה לו להזהר מן הטומאה ונטמא:

10. יט, א

רפ"י

משום דיצא. בתמיה חל עליו נזירות והא הוי טמא בזמן שעמד בבית הקברות:
אמר שמואל כגון שיצא והזה כו. כדמפרש לעיל:
ואלא כי נכנס. ונטמא אמרינן דעולין לו מן המנין וחל עליה נזירות דטהרה הא לא נכנס והוי טהור אין עולין לו מן המנין ולא חיילא עליה נזירות דטהרה אדרבה כי לא נכנס והוי טהור כ"ש דחל עליה נזירות דטהרה:
אלא אפילו נכנס. דס"ד דכיון דנכנס הו"ל כמעיקרו שנזר והוא בבית הקברות ולא יהו עולין לו מן המנין ולא חיילא עליה נזירות דטהרה קמשמע לן כיון שיצא והזה ושנה וטבל דהו"ל נזיר טהור וחיילא עליה נזירות דטהרה ואי הדר איטמי מביא קרבן טומאה:

"יִצָא וְנִכְנס - עוֹלִין לוֹ מִן הַמִּנְיָן".

קתני: **"עולין לו מן המנין"**,
 משום **"יִצָא"** חל עליה נזירות?!

אמר שמואל:
 כגון שיצא והזה, ושנה, וטבל.

אלא "נכנס" - הוא ד"עולין לו מן המנין",
לא נכנס - אין עולין לו מן המנין?!

לא מיבעיא קאמר,
לא מיבעיא "יִצָא", אלא אפילו "נכנס" - "עולין לו מן המנין".

אמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב:
מאי טעמא לא מפרשת לן כהלין מילי?

אמר להון: אמינא דלמא לא צריכיתו.

11. יט, א-ב

רס"י

אמר רבא מאי טעמא דר' אליעזר. אליבא דעולא: אמר קרא והימים הראשונים מכלל דאיכא אחרונים וזה אין לו אחרונים. לפיכך אינו סותר כולן אלא שלשים ורבי אליעזר לטעמיה כדאמרין בפירקא קמא (לעיל דף ו:): זאת תורת הנזיר:

נטמא ביום מאה חסר אחת. השתא איכא תרי מקצת יום צ"ט וכל יום מאה:

ומדקתני הריני נזיר מאה יום ונטמא בתחילת מאה. דהיינו בו ביום וקתני שיהו לו ימים הראשונים אלמא שמעינן מהא דבגזיר טהור שנטמא נמי אמר ר' אליעזר דבעינן ימים הראשונים ותיובתא דעולא: **הלן ימים דבעינן.** אליבא דרבי אליעזר מפיק חד ומתחילין תרין שעומד ביום שני כשנטמא:

או נפקין תרין ומתחילין תלתא. דבעינן שני ימים שלימין: **אמר ליה יפלו כתיב.** דמשמע דליהוון תרין בגפילה וכגון דנפקין תרין ועיילין תלת:

ואי כתב רחמנא ימים ולא כתב יפלו אלא. והימים הראשונים יעזוב הי"א האי דכתיב ימים משמע כגון דנפיק חד ועיילין תרין ואפילו הכי אקיים ימים דהא כבר עייל יום שני כתב רחמנא יפלו דמשמע ימים שלימים:

ואי כתב יפלו ולא כתב ימים הוה אמינא אפילו חד. כלומר הוה אמינא דהאי דכתיב יפלו משמע אכולהו ימים שכבר מנה או ארבעה או תלתא או תרין או חד ואית דמפרשי אי כתב יפלו ולא כתב ימים הי"א האי דכתיב יפלו אפילו חד משמע והאי דכתיב יפלו אנזירים דעלמא קאי כלומר ונפיק חד ועיילין תרין ואקיים לו יפלו. לשון אחר דאי כתב רחמנא ימים ולא כתב יפלו הוה אמינא עד דנפקין תרין ועיילין תלת דבי ימים שלימין בעינן ואי כתב יפלו ולא כתב ימים הוה אמינא דאפילו חד דיפלו משמע נפילה והאיכא נפילה דחד יומא להכי כתב רחמנא ימים דבעינן דנפיק חד ועיילין תרין:

"דבי אליעזר אומר:

לא בו ביום,

שנאמר: "והימים הראשונים יפלו" (במדבר ו, יב), **עד שיהיו ימים ראשונים."**

אמר עולא:

לא אמר רבי אליעזר אלא בטמא שגזיר, אבל בגזיר טהור שנטמא אפילו יום אחד - סותר.

יט,ב אמר רבא:

מאי טעמא דרבי אליעזר?

אמר קרא: "מי טמא נזרו"³⁸ (במדבר ו, יב), - משום דבטומאה נזר.

איתיביה אבאי:

"הריני נזיר מאה יום" ונטמא בתחילת מאה,

יכול יהא סותר?

תלמוד לומר: "והימים הראשונים יפלו" (במדבר ו, יב) -

עד שיהו לו ימים ראשונים, וזה אין לו ראשונים.

נטמא בסוף מאה, יכול יהא סותר?

תלמוד לומר: "והימים הראשונים יפלו" -

מכלל דאיכא אחרונים, וזה אין לו אחרונים.

נטמא ביום מאה חסר אחת,

יכול לא יהא סותר?

תלמוד לומר: "והימים הראשונים יפלו" -

מכלל דאיכא אחרונים, וזה יש לו ראשונים ואחרונים."

והא, בטמא שגזיר לא מצית אמרת, מדקתני: **"הריני נזיר מאה"** ונטמא בתחילת מאה, וקתני: **"עד שיהו לו ימים ראשונים!"**

תיובתא.

אמר ליה רב פפא לאבאי:

הלן ימים דקאמרין דנפיק חד ומתחילין תרין,

או דלמא: דנפקין תרין ומתחילין תלתא?

לא הוה בידיה,

אתא שייליה לרבא.

אמר ליה: "יפלו" כתיב.

ואיצטריך למיכתב **"ימים"** ואיצטריך למיכתב **"יפלו"**³⁹,

דאי כתב רחמנא **"ימים"** ולא כתב **"יפלו"**,

הוה אמינא: עד דנפקין תרין ועיילין תלתא,

כתב רחמנא **"יפלו"**.

ואי כתב **"יפלו"** ולא כתב: **"ימים"**,

הוה אמינא: אפילו חד,

כתב רחמנא **"ימים"**.

³⁸ והזיר לה' את ימי נזרו והביא קבש בן שנתו לאשם והימים הראשונים יפלו מי טמא נזרו

³⁹ והזיר לה' את ימי נזרו והביא קבש בן שנתו לאשם והימים הראשונים יפלו מי טמא נזרו

12. יט, ב - כ, א

כ"י

לימא בהא קמיפלאגי דב"ש
 סברי משום גושה גזרו. ולא
 משום אורא והויא קלישא
 טומאתה ומשום הכי סגי לה
 בשלשים יום:
 וב"ה סברי משום אורא גזרו.
 וחמירא טומאתה ומשום הכי
 צריכה דתיהוי כבתחלה:
 לא דכ"ע משום גושה גזרו.
 דקילא טומאה והאי דאמרו לה
 דתיהדר לנזירותה קנסא
 בעלמא הוא דקנסוה. איבעיא
 להו. הא דא"ר יהודה דלא
 היתה נזירה אלא י"ד
 בשנטמאת קאמר:

משנה

מי שנזר נזירות הרבה, והשלים את נזירותו, ואחר כך בא לארץ,
 בית שמאי אומרים:
 נזיר שלשים יום.
 ובית הלל אומרים:
 נזיר בתחלה.

מעשה בהילני המלכה שהלך בנה למלחמה,
 ואמרה: אם יבוא בני מן המלחמה בשלום אהא נזירה שבע שנים.
 ובא בנה מן המלחמה, והיתה נזירה שבע שנים.
 ובסוף שבע שנים עלתה לארץ,
 והוזהר בית הלל שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות.
 ובסוף שבע שנים נטמאת.
 ונמצאת נזירה עשרים ואחת שנה.
 אמר רבי יהודה:
 לא היתה נזירה אלא ארבע עשרה שנה.

גמרא

קתני רישא: "בית שמאי אומרים: נזיר שלשים יום,
 ובית הלל אומרים: נזיר בתחלה".

לימא בהא קמיפלאגי:
 דבית שמאי סברי: ארץ העמים, משום גושה גזרו עליה.
 כ,א ובית הלל סברי: משום אורא גזרו עליה.

לא, דכולי עלמא משום גושה גזרו עליה,
 ובית שמאי סברי: בסתם נזירות קניסנא,
 ובית הלל סברי: כי קניסנא בתחילת נזירות.

13. כ, א

רפ"י

ואליבא דב"ש. דכשעלתה לארץ והיתה עושה לי יום כבי"ש נטמאת בטומאת מת וסתרה את הכל ועשתה ז' שנים אחרים כבתחלה:

או דלמא שלא נטמאת. אלא בשביל שבאת בארץ העמים ועלתה לא"י עשתה ז' שנים כבתחלה ואליבא דב"ה:

ת"ש עלתה לארץ ואי ס"ד. כו'. ואי ס"ד כשנטמאת ואליבא דב"ש אי הכי י"ד שנה ולי יום מיבעיא ליה שהרי בתוך לי נטמאת וסתרה כל שלמפרע ז' שנה ולי יום אי"כ ז' שנים ולי יום היה לה למנות תחתיהן אלא מדלא תני הכי אלא י"ד שנה ש"מ דבלא נטמאת מיירי ר' יהודה ואליבא דב"ה. ע"א איבעיא להו הא דא"ר יהודה לא היתה נזירה אלא י"ד שנה כשנטמאת עוד טומאה אחרת בסוף שבעה ראשונים אבל לא יום מלאת ועדיין יש לה יום אחד או ב' מן הז' שנים ולבסוף ז' שנים עלתה לארץ ומנתה ז' שנים אחרות שהרי סותרת ז' שנים ראשונים לד"ה דהא נטמאת הרי י"ד שנה ולהכי לא אמרי ב"ש דצריכה למנות לי יום בארץ דהא סגי לה באותן ז' שנים שהיא מונה בארץ תא שמע עלתה לארץ כו' ואי ס"ד כשנטמאת ואליבא דב"ש דנטמאת בסוף ז' ראשונים וחזרה ונטמאת בסוף י"ד כדאמר ת"ק אי הכי י"ד שנה ולי יום איבעי ליה לרבי יהודה למימר דכיון שנטמאת בסוף י"ד דיום מלאת היתה צריכה למנות עוד לי דהא ס"ל דכי נטמאת ביום מלאת מונה לי תניא נמי הכי דלר' יהודה אית ליה דכי נטמאת ביום מלאת מונה לי וכיון דס"ל הכי ודאי הא דא"ר יהודה לא היתה נזירה אלא י"ד שנה בשלא נטמאת וקא פליג אתנא קמא דסבירא ליה לרבי יהודה דלא נטמאת כלל אלא לסוף שבע שנים עלתה לארץ והורוה שתהא נזירה עוד שבע שנים. ובלשון הזה דן ר"א ב"ר יצחק הלוי לפני רבינו וקבלה (כ"ל ז"ה גליון):

"מעשה בהילני המלכה [שהלך בנה למלחמה, ואמרה: אם יבוא בני מן המלחמה בשלום אהא נזירה שבע שנים. ובא בנה מן המלחמה, והיתה נזירה שבע שנים. ובסוף שבע שנים עלתה לארץ, והורוה בית הלל שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות. ובסוף שבע שנים נטמאת. ונמצאת נזירה עשרים ואחת שנה. אמר רבי יהודה: לא היתה נזירה אלא ארבע עשרה שנה]."

איבעיא להו:

בשנטמאת, ואליבא דבית שמאי.

או דלמא: בשלא נטמאת, ואליבא דבית הלל.

תא שמע:

"עלתה לארץ, והורוה בית הלל שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות וכו'."

ואי סלקא דעתך: בשנטמאת ואליבא דבית שמאי,

אי הכי, "רבי יהודה אומר: לא היתה נזירה אלא ארבע עשרה שנה"?

ארבע עשרה שנה ושלשים יום מיבעי ליה!

תניא נמי הכי:

"רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר:

דאמר קרא: "זאת תורת הנזיר"⁴⁰ (במדבר ו, יג),

התורה אמרה: כי נטמא "ביום מלאת" - תן לו תורת נזיר."

⁴⁰ וזאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו יביא אתו אל פתח אהל מועד

14. כ, א-ב

כ"י

כת אחת. אחד אומר שתי שנים קיבל עליו נזירות ואחד אומר חמש שנים:
שב"ש אומרים נחלקה העדות. הואיל ואין שם ב' עדים על ב' שנים:
וב"ה אומרים. מ"מ שניהם מעידים על ב' שנים ויש בכלל חמש שנים ולא נחלקה עדותן אבל בשני כיתי עדים אחת אומרת שנים ואחת אומרת חמש דברי הכל יש בכלל חמש שנים:
אמר רב הכל מודים במונה. שנחלקה עדותן: מאי קאמר אילימא באחד אומר חמש ולא שנים ואחד אומר שנים ולא חמש. פשיטא דנחלקה עדותן דהא קא מכחשי אהדדי:
אלא. כגון שהאחד אומר אחת שנים והאחד אומר שלש ארבע חמש:
הא ל"ל. למיהדר ולמיתני:
השתא י"ל חמירתא אמר רב. היכא דהווי ב' כתי עדים ואחת אומרת אחת שנים ושניה אומרת ג' ד' ה' שמעינן ליה לרב נחלקה עדותן בקילתא דלא הווי אלא חד וחד לא אמר דנחלקה עדותן פשיטא דודאי אמר והיכא שמעינן ליה לרב דאמר הכי במס' סנהדרין ירושלמית (פ"ה) דקתני התם להך מתני דהכא וכתביא תמן הכי תנינן תמן מי שהיו שתי כתי עדים מעידים אותו אלו מעידים שנור שנים ואלו מעידים שנור חמש ב"ש אומרים נחלקה עדותן ואין כאן נזירות כלל וב"ה אומרים יש בכלל חמש ב' שיהא נזיר שנים ואמר רב בכלל נחלקו אבל בפרט דברי הכל נחלקה העדות ור' יוחנן אומר בפרט. נחלקו אבל בכלל יש בכלל חמש שנים יהא נזיר שנים פרט כגון שהאחת.
אומרת אחת שנים והשניה אומרת ג'. ד' ה' כלל שהאחת אומרת שנים והשניה אומרת ה':
אמרי במערבא אין הכחשה במונה. שאם אחד אומר אחת שנים ואחד אומר שלש ארבע חמש אין זו הכחשה ויש בכלל חמש שנים ויהא נזיר שנים:

משנה

מי שהיו שתי כיתי עדים מעידות אותו, אלו מעידים שנור שנים, ואלו מעידים שנור חמש, בית שמאי אומרים: נחלקה העדות - אין פאן. ובית הלל אומרים: יש בכלל חמש שנים - שיהא נזיר שנים.

גמרא

מתניתין דלא כ' האי תנא,

דתניא:

"רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר: לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על שתי כיתי עדים, אחת אומרת: שנים, ואחת אומרת: חמש, שיש בכלל חמש שנים. על מה נחלקו? על פת אחת, אחד אומר שנים, ואחד אומר חמש, שבית שמאי אומרים: נחלקה עדותן. ובית הלל אומרים: יש בכלל חמש שנים".

אמר רב:

הכל מודים במונה.

אמר ליה רב תמא לרב חסדא:

מאי קאמר?

אילימא: אחד אומר: חמש ולא שנים, ואחד אומר: שנים ולא חמש - הא קא מכחשי אהדדי! אלא: אחד אומר: "אחת ושנים", ואחד אומר: "שלש, ארבע, חמש".

כב, הא למה לי?

השתא יש לומר חמירתא - אמר רב⁴¹,

קילתא - לא אמר!?

אמרי במערבא:

אין הכחשה במונה.

הדרן עלך מי שאמר

⁴¹ התוספות לא גרס "רב" וכן הרא"ש